

METSÄTEOLLISUUDEN MAA

Suomen metsäteollisuuden historiaa on tutkittu paljon ja perusteellisesti. Yrityshistoriat, taloushistorialliset yleisesitykset ja elämänkerat ovat luoneet monipuolisen ja särmikkään kuvan teollisuudenalasta, jonka varaan Suomen kansan hyvinvointi on rakennettu.

Metsäteollisuuden historia on tyyppillisesti suomalaista historiaa. Yritykset ovat Gutzeitia ja eräitä muita yrittäjiä lukuunottamatta kotimaisia. Samoin yritysjohtajat ovat olleet suomalaisia tai ainakin suomalaistuneita muukalaisia. Nämä tekijät ovat yhdessä vahvan kansallistunteen kanssa vaikuttaneet siihen, että Suomen metsäteollisuuden riippuvuus kansainvälisestä kaupasta ja maailmantalouden muutoksista ei ole suodattanut juuri lainkaan historiankirjojen sivuille.

Markku Kuisma on päättänyt ratkaista tämän ongelman. Hänen muhkea teoksensa "Metsäteollisuuden Maa. Suomi, Metsät ja Kansainvälinen Järjestelmä" on huikea seikkailu maailmankaupan ja sitä ohjaavien voimien salaisuuksiin. Kuisman tukkirekka kulkee pitkin Suomen selkosia, pysähtyy sahoille sekä paperi- ja sellutehtaille ja kuljettaa valmiit tuotteet satamien kautta Lontoon, Amsterdamin ja New Yorkin manipuloiduille markkinoille. Matkan varrella lavalle tippuu tukkien, paperirullien ja selupaalien joukkoon dollareita, puntia, vaihtovelkakirjoja, tullimuodollisuuksia ja rajuja inhimillisiä kokemuksia.

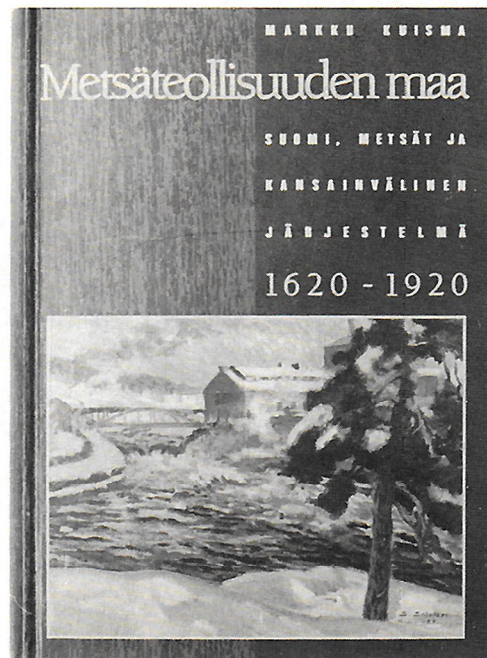
Näistä monipuolisista aineksista Kuisma on kutonut yhteen tarinan, joka huumaa lukijansa. Kuisman sanoma on selkeä. Suomi ei pelkää elää metsästä. Tosiasiassa koko suomalainen yhteiskunta, sen rakenteet, arvot, odotukset ja toiveet ovat sidoksissa metsiin ja niistä saataviin rikkauksiin.

Kuisman kirja on oivallinen puheenvuoro myös tämän päivän metsäkeskusteluun. Hän asettuu patruunoiden, spekulanttien ja vuorineuvoston saappaisiin. Kuisma ei pelkää käyttää sellaisia ideologisesti vahvoja termejä kuin kapitalismi, keinottelu ja kartellit. Päinvastoin. Hänen analyysinsä hakee puhtia juuria niistä tekijöistä, joista Suomen metsähegemonia on

luotu. Metsäteollisuuden maassa on kaikki sallittua, mikä vahvistaa ja voimistaa metsään perustuvaa kansantaloutta. Toisinajattelijat ja luonnonsuojelijat ovat välillä nostaneet päätään, mutta massiivinen teollisuus ja sitä tukevat talonpojat, suuryritykset, poliittiset puolueet, pankit ja rahoittajat ovat murskanneet tylästi luonnon äänen.

Metsäteollisuuden maa ei käsittele varsinaisesti metsäteollisuuden teknologista muutosta. Kuisma ei ole kuitenkaan täysin unohtanut innovaatioita, jotka ovat avanneet mahdollisuuksia ja luoneet perustan nykyaikaiselle metsiin perustuvalla suurteollisuudelle.

Tekniikan Waiheita suositteleeikin lämpimästi Markku Kuisman teosta kaikille lukijoilleen.

Markku Kuisma:
Metsäteollisuuden Maa. Suomi, Metsät ja Kansainvälinen Järjestelmä 1620-1920.
Suomen Historiallinen Seura 1994. Helsinki. 633 sivua.